

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **M. S.,** zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 13, Praha 6, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Středočeského kraje,** se sídlem Na Baních 1535, Praha 5, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2017, č. j. KRPS-142545-30/ČJ-2017-010023-ZZC, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2017, č. j. 44 A 19/2017 – 74,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

V. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Rozhodnutí krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí žalovaného

[1] Rozsudkem ze dne 13. 12. 2017, č. j. 44 A 19/2017 – 74, Krajský soud v Praze zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2017,

č. j. KRPS-142545-30/ČJ-2017-010023-ZZC, jímž bylo rozhodnuto podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), o zajištění žalobce na dobu 60 dnů, a to za účelem správního vyhoštění.

[2] Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku nejprve obsáhle zrekapituloval dosavadní průběh dané věci a skutková zjištění plynoucí z obsahu správního spisu.

[3] Následně upozornil, že jednou z podmínek pro vydání rozhodnutí o zajištění cizince je, že k dosažení účelu zajištění, jímž je vytvořit podmínky pro realizaci vyhoštění cizince z území České republiky, nelze využít zvláštní opatření upravená v § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalobce přitom v podané žalobě napadl právě posouzení otázky, zda v dané věci skutečně byla tato podmínka splněna a zda se s ní žalovaný přezkoumatelným způsobem vypořádal.

[4] K tomu krajský soud poukázal na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, v níž je kladen důraz na to, že před zajištěním cizince za účelem jeho vyhoštění je správní orgán povinen zvážit využití mírnějšího opatření, konkrétně zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Tuto úvahu musí správní orgán promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí. Vzhledem k závažnosti zajištění tedy nemohou nosné důvody rozhodnutí o zajištění spočívat na obecných, paušálních frázích. Zajištění cizince nesmí být automatismem. Vždy je tak třeba vážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, dosavadní chování cizince a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými členskými státy Evropské unie. Při posuzování těchto okolností musí být správní orgán veden zásadou individualizace.

[5] Dle krajského soudu v daném případě žalovaný svoji úvahu o nemožnosti využít namísto zajištění zvláštní opatření ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců založil na tom, že žalobci nelze vzhledem k jeho dosavadnímu počínání důvěřovat, že v případě uložení správního vyhoštění dobrovolně vycestuje z území České republiky. Žalobce se totiž při kontrole Policií České republiky nejen že prokázal padělaným dokladem, ale skrýval i svoji pravou totožnost opakovaným uváděním jiného jména a příjmení. Skutečnou identitu vyjevil až na pracovišti Policie České republiky, kde byly za účelem jeho identifikace prováděny daktyloskopické úkony. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného dále plyne, že žalobce pobýval na území České republiky nelegálně již od 20. 10. 2014, přičemž pro legalizaci svého pobytu nic neučinil. Namísto toho si opatřil dva padělané občanské průkazy Rumunské republiky. Po celou dobu nelegálního pobytu na území České republiky pracoval, a to opět v rozporu se zákonem, neboť předpokladem výkonu práce v souladu s právním řádem České republiky je legální pobyt na území a vydání povolení k zaměstnání. Motivem, proč žalobce nevycestoval z území České republiky poté, co pozbylo platnosti jeho vízum, byla potřeba finančně zabezpečit rodinu žijící na Ukrajině a finančně podporovat starší dceru studující v České republice. Je zde tedy reálný předpoklad, že žalobce bude na území České republiky nadále nelegálně pracovat a bude se snažit dokončit záměr, který při výpovědi deklaroval a na jehož uskutečnění vynaložil nemalé finanční náklady (1000 USD na pořízení prvního padělaného dokladu, 9000 Kč na pořízení druhého padělaného dokladu).

[6] Krajský soud na tomto základě vyhodnotil, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou uvedeny stěžejní skutkové okolnosti, z nichž žalovaný dovodil, že žalobce je osobou, která neskýtá záruku, že bude plnit povinnosti správním orgánem uložené. Aplikace zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 písm. a) a c) zákona o pobytu cizinců je přitom silně spojena s důvěryhodností žalobce. Dosavadní jednání žalobce však vzbudilo důvodnou obavu, že se na území České republiky bude skrývat, z území nevycestuje, a tím zmaří výkon úředního rozhodnutí. Žalobce opakovaně porušil své povinnosti spojené s pobytem a výkonem závislé práce na území České republiky. Učinil též opatření (tj. pořízení padělaných dokladů), aby prošel při případné pobytové kontrole. Za těchto okolností tak nebylo důvodu žalobci věřit, že nyní bude pro policejní orgány kdykoliv dosažitelný a nepodnikne žádné další kroky k tomu, aby se ukryl. Krajský soud také upozornil na skutečnost, že pobytová kontrola žalobce byla provedena na popud jeho spolubydlícího z důvodu, že v jejich spolubydlení panovaly silné konflikty. Navíc žalobce bydlel v místě svého nelegálního zaměstnání. Prostředky na úhradu bydlení si tedy opatřoval právě zmíněnou prací, ve které však už nemůže pokračovat. V dané věci tak bylo zpochybněno nejen to, zda se žalobce bude moci nadále zdržovat na dosavadní adrese, ale i to, zda vůbec bude v jeho možnostech obstarat si jiné bydlení.

[7] Ve vztahu k finanční záruce podle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců bylo konstatováno, že tato žalobcem nebyla složena, resp. návrh na přijetí finanční záruky nebyl učiněn, přičemž ani nebylo hodnověrně prokázáno, že by žalobce disponoval takovou hotovostí, která by mu umožnila finanční jistotu složit (pozn. při zajištění v zařízení pro zajištění cizinců měl žalobce u sebe toliko 3913 Kč). Nevyplynuly tak žádné skutečnosti svědčící pro závěr, že by bylo v možnostech žalobce složit finanční záruku v dostatečné výši.

[8] Krajský soud proto ve věci uzavřel, že rozhodnutí žalovaného důsledně sleduje zásadu individualizace při posuzování, zda nelze zajištění nahradit některým ze zvláštních opatření, neboť vychází z konkrétních skutkových okolností vztahujících se k případu žalobce. Samotné odůvodnění předmětného rozhodnutí je ve vztahu k nedostatečnosti zvláštních opatření přezkoumatelné. Závěr žalovaného, že existují důvodné pochybnosti, zda by bylo přijetí zvláštních opatření namísto zajištění dostačující pro dosažení účelu zajištění, vyhodnotil krajský soud jako správný a zákonný.

II. Kasační stížnost žalobce

[9] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě kasační stížnost opřenou o § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[10] V kasační stížnosti stěžovatel namítl, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, když jej zajistil, ačkoliv důkladně nezvážil konkrétní okolnosti daného případu. Žalovaný i krajský soud totiž nesprávně vycházeli z jednoduchého předpokladu, že stěžovatel, jednou využiv padělaných dokladů, již nemůže být *„spolehlivým partnerem“*, a proto nelze uvažovat o uložení zvláštních opatření, což bez zohlednění toho, že se stěžovatel dosud

nikdy neprotivil žádnému individuálnímu správnímu rozhodnutí a nelze konstatovat, že by jakýmkoliv způsobem mařil výkon správního vyhoštění, nemůže samo o sobě obstát. K tomu stěžovatel s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu doplnil, že je třeba odmítnout jakékoliv paušalizované a neindividualizované posuzování zajišťovaných cizinců.

[11] Stěžovatel poté uvedl, že skutečně pobýval na území České republiky nelegálně, přičemž se tento pobyt snažil *„jistit"* padělaným cestovním dokladem, avšak v okamžiku, kdy byl odhalen a bylo mu výslovně zakázáno pobývat na území členských států Evropské unie, se jeho situace radikálně změnila. Ocitl se v databázi nežádoucích osob, bez možnosti získat zaměstnání. Jakýkoliv jeho další pobyt by vedl k prakticky neodvratné nutnosti výkonu trestu odnětí svobody (viz trestní příkaz Okresního soudu v Berouně ze dne 4. 5. 2017, sp. zn. 2 T 52/2017, jímž byl stěžovatel uznán vinným trestným činem padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 odst. 1 trestního zákoníku, když využil padělaného cestovního dokladu, kterým se prokázal Policii České republiky; stěžovateli byl uložen trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců podmíněně odložený na zkušební dobu v trvání 2 let a trest vyhoštění ve výměře 2 let). Nelze tudíž dospět k závěru, že by stěžovatel nyní riskoval hrozbu odnětí svobody a po uloženém správním vyhoštění nevycestoval dobrovolně.

[12] Nad rámec výše uvedeného stěžovatel poznamenal, že je jeho úmyslem respektovat příslušné správní rozhodnutí, což bylo potvrzeno i tím, že v zařízení pro zajištění cizinců nepodal žádost o mezinárodní ochranu, čímž by si zajistil, že by byl nejdéle po 120 dnech propuštěn a mohl by nadále pokračovat v nelegálním pobytu na území České republiky.

[13] Závěrem kasační stížnosti stěžovatel vyjádřil nesouhlas s tím, že by nebyl schopen financovat svůj dočasný pobyt na území České republiky, a to z toho důvodu, že si na území České republiky vytvořil sociální vazby (studuje tu i jeho dcera), přičemž samotný dobrovolný návrat by bylo jistě možné financovat z prostředků organizace IOM, která zabezpečuje provádění dobrovolných návratů cizinců, kterým bylo uloženo správní vyhoštění.

[14] Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a současně s ním zrušil i rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci předně konstatuje, že usnesením ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Azs 432/2017 - 23, dané řízení přerušil, jelikož usnesením ze dne 23. 11. 2017, č. j. 10 Azs 252/2017 - 43, byla zdejším soudem předložena Soudnímu dvoru Evropské unie předběžná otázka, zda *„[b]rání výklad čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU (Úř. věst. L 180, 29. 6. 2013, s. 96) ve spojení s čl. 6 a 47 Listiny základních práv Evropské unie takové vnitrostátní právní úpravě, která znemožňuje Nejvyššímu správnímu soudu přezkoumat soudní rozhodnutí ve věcech zajištění cizince poté, co je cizinec ze zajištění propuštěn?"*. Tato předběžná otázka přitom byla rozhodující pro další postup ve věci.

[16] Podle § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném od 15. 8. 2017 do 20. 1. 2019 platilo, že *„[v] případě, že je zajištění cizince ukončeno před vydáním rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince, o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince nebo proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení, soud řízení o žalobě zastaví. O ukončení zajištění cizince policie neprodleně informuje příslušný soud, který žalobu projednává. Věty první a druhá se pro řízení o kasační stížnosti použijí obdobně.*“

[17] Ústavní soud nálezem ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, zrušil § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců pro jeho rozpor s ústavním pořádkem (ke dni vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů, tj. 21. 1. 2019). Překážka soudního přezkumu stěžovatelem podané kasační stížnosti tak odpadla, ačkoliv dosud nebylo rozhodnuto o předběžné otázce, pro kterou bylo řízení původně přerušeno. Nejvyšší správní soud tudíž rozhodl výrokem I. tohoto rozsudku v souladu s § 48 odst. 6 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. o pokračování v řízení.

[18] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[19] Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*

[20] Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *je zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.*

[21] K tomu je třeba upozornit na skutečnost, že zákon o pobytu cizinců v tomto rozsahu transponuje čl. 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, ze dne 16. 12. 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (návratová směrnice), podle kterého, nemohou-li být v konkrétním případě účinně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější donucovací opatření, mohou členské státy zajistit pouze státního příslušníka

třetí země, o jehož navrácení probíhá řízení, za účelem přípravy návratu nebo výkonu vyhoštění. Poukázat je v tomto kontextu možné na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 28. 4. 2011, *Hassen El Dridi,* věc C-61/11, který k návratové směrnici zmiňuje požadavek, aby členské státy uskutečňovaly vyhoštění prostřednictvím co nejmírnějších donucovacích opatření.

[22] V obecné rovině představuje zajištění podle zákona o pobytu cizinců zcela mimořádný institut, neboť pro cizince znamená omezení jeho osobní svobody. Jedná se tak o citelný zásah do jednoho ze základních práv jednotlivce zaručeného čl. 8 Listiny základních práv a svobod, a jako takový může být přípustný jen za podmínek přísně vymezených nejen zákonem, ale především ústavním pořádkem (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 – 74, či nález Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08).

[23] Nejvyšší správní soud tedy opětovně připomíná, že zajištění cizince za účelem jeho vyhoštění nesmí být automatismem. Zákon o pobytu cizinců jednoznačně směřuje k subsidiaritě zajištění, které by mělo být použito pouze tehdy, nepostačuje-li uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Svoji roli v této souvislosti hraje i obecný ústavní požadavek proporcionality zásahů veřejné moci do osobní svobody. Zajištění jako nejzávažnější zásah do svobody cizince je proto nutné aplikovat pouze tam, kde je ho skutečně třeba (rozsudek ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 – 51, rozsudek ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011 – 50, rozsudek Soudního dvora ze dne 28. 4. 2011, *Hassen El Dridi,* věc C-61/11). Správní orgán je v tomto ohledu povinen vždy posuzovat specifické okolnosti každého případu, zohlednit individuální situaci cizince a tyto skutečnosti náležitě promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí. Vzhledem k závažnosti zajištění jakožto opatření omezujícího osobní svobodu cizince nemohou nosné důvody rozhodnutí o zajištění spočívat na obecných, paušálních frázích. Správní orgán tudíž musí přezkoumatelným způsobem vyjádřit své úvahy ve vztahu ke konkrétnímu cizinci.

[24] Pokud se jedná o tvrzení stěžovatele, že žalovaný v jeho případě neposoudil konkrétní okolnosti daného případu, přičemž postupoval paušálně, vycházeje pouze z toho, že si stěžovatel opatřil a užil padělaný doklad totožnosti, Nejvyšší správní soud tuto námitku neshledal důvodnou. Žalovaný svůj postup ve věci, tj. zajištění stěžovatele a neuložení zvláštních opatření, nepochybně odůvodnil, když na straně 4 a 5 napadeného správního rozhodnutí posuzoval všechny jím zjištěné a známé okolnosti, jež vyplynuly z dosavadního řízení a sdělení samotného stěžovatele. Nelze přitom žalovanému vytknout, že za rozhodnou skutečnost, na které založil svůj závěr, považoval stěžovatelovo protiprávní jednání (tj. nelegální pobyt a výkon práce na území České republiky a zejména prokázání se Policii České republiky padělaným dokladem totožnosti). Právě toto vědomé protiprávní jednání stěžovatele se totiž ve vztahu ke zkoumané otázce jeví jako zcela zásadní. Stěžovatel zároveň v rámci svého vyjádření (viz *Protokol o výslechu účastníka správního řízení* ze dne 2. 5. 2017, č. j. KRPS-142545-21/ČJ-2017-010023-SV) neuvedl žádné mimořádné okolnosti, na které by měl být žalovaným v rozhodnutí kladen zvláštní důraz, resp. které by vyvažovaly nedůvěru ve stěžovatele plynoucí z jeho nezákonného jednání. V nyní řešené věci se tak nejednalo o „posvěcení“ jakési zavedené praxe žalovaného

spočívající dle tvrzení stěžovatele v paušalizaci, když napadené rozhodnutí bylo jednoznačně konkretizováno ve vztahu k jeho osobě.

[25] Nejvyšší správní soud ověřil, že žalovaný dostatečným způsobem odůvodnil, z jakých důvodů nebylo možné aplikovat žádné ze zvláštních opatření, tj. a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení finanční záruky cizincem či c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené. K možnosti a) a c) lze poukázat na zcela přiléhavé hodnocení žalovaného a krajského soudu, že v případě stěžovatele bylo zpochybněno nejen to, zda se bude moci nadále zdržovat na dosavadní adrese pobytu [z důvodu konfliktu ve spolubydlení řešeném Policií České republiky a zejména ztráty nelegálního zaměstnání v daném místě], ale i to, zda bude v možnostech stěžovatele obstarat si jiné bydlení, a to při absenci sociálních vazeb a finančních prostředků. V této souvislosti je pak nanejvýš nutné znovu zdůraznit i skutečnost, že si stěžovatel za úplatu a zcela vědomě a opakovaně obstaral celkový padělek rumunského občanského průkazu, přičemž se tímto dokladem policistům prokázal jako dokladem vlastním a pravým. Tímto svým úmyslným jednáním dal jasně najevo, že by s orgány policie nemusel spolupracovat, přičemž vzbudil důvodnou obavu, že by se mohl skrývat či konat další obdobná „opatření". Možnost zvláštního opatření ve smyslu písmena b) poté byla vyloučena s poukazem na prosté sdělení stěžovatele: *„Nějaké finanční prostředky mám."*, přičemž při zajištění měl stěžovatel u sebe toliko 3913 Kč. Nebylo přitom zjištěno, že by stěžovatel disponoval částkou vyšší. Tato okolnost tudíž zjevně vylučovala i eventualitu aplikace finanční záruky.

[26] V kontextu shora uvedených okolností dané věci Nejvyšší správní soud dále odkazuje na rozsudek ze dne 14. 12. 2017, č. j. 2 Azs 237/2017 – 20, v němž vyslovil závěr, že *„[j]iž samotná okolnost, že cizinec užije při prokazování totožnosti padělaný či pozměněný doklad totožnosti některého z členských států EU umožňující mu za běžných okolností vystupovat pod nepravou identitou (příp. je u něho takový doklad nalezen, aniž by cizinec dokázal osvědčit, že jej nehodlal jakkoli užít), je totiž obvykle velmi silným signálem toho, že cizinec je připraven závažně porušovat pravidla České republiky regulující pobyt cizinců. Takový falešný doklad cizinci za běžných okolností (tedy v případě, že nebude prováděna důkladná kontrola umožňující ověřit pravost dokladu) umožňuje pohybovat se po území ČR (a případně i jiných států Schengenského prostoru), ilegálně zde pracovat a prokazovat svoji totožnost v běžných životních situacích. Může případně vést i jakési dva životy – jeden na falešné doklady, druhý na doklady pravé. Jednoduše řečeno, takový doklad umožňuje cizinci vést život, a to dlouhodobě, na pomezí legality či za ní. Proto již samotná možnost jeho užití (a zpravidla tedy i jen prosté držení takových falešných dokladů při sobě) je za běžných okolností dostatečným důvodem k důkladnému zvážení, zda cizince zajistit – v opačném případě totiž není vůbec vyloučeno, že cizinec, který si již jednou byl schopen opatřit falešný doklad, si opatří další falešný doklad a opět se vzdálí dosahu orgánů dohlížejících na dodržování cizineckého práva."* Obdobně judikoval Nejvyšší správní soud též v rozsudcích ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 228/2017 – 24, ze dne 21. 12. 2017, č. j. 1 Azs 383/2017 – 17, ze dne 11. 10. 2017, č. j. 1 Azs 193/2017 – 18, ze dne 31. 8. 2017, č. j. 10 Azs 114/2017 – 35, ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 21/2018 – 21, nebo ze dne 27. 7. 2017, č. j. 4 Azs 133/2017 – 19.

[27] K tomu lze též doplnit, že prokazování totožnosti padělaným dokladem (navíc spojené s neoprávněným využíváním postavení občana členského státu Evropské unie) je závažným porušením právního řádu České republiky, které dokonce může naplnit znaky trestného činu padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348 trestního zákoníku). Ostatně, stěžovatel byl shledán vinným tímto přečinem trestním příkazem Okresního soudu v Berouně ze dne 4. 5. 2017, sp. zn. 2 T 52/2017.

[28] Nejvyšší správní soud tak shledal výše popsané skutečnosti projednávaného případu, jež jsou ze správního spisu jasně patrné a žalovaný je znal a zohlednil, důvodem pro úvahu, zda by byla v době bezprostředně následující po odhalení toho, že stěžovatel měl k dispozici falešné doklady totožnosti, zvláštní opatření dostatečně účinná. Žalovaný k zajištění stěžovatele přistoupil na základě objektivních okolností spočívajících v stěžovatelově předchozím nelegálním jednání, přičemž tyto individuální okolnosti v případě stěžovatele plně odpovídají judikaturním požadavkům na výjimečnost institutu zajištění namísto uložení mírnějších opatření (viz již výše odkazovaná judikatura). Žalovaný tudíž nepochybil, když namísto užití zvláštních opatření, která se v daném případě jevila být nemožná (finanční záruka) či příliš riskantní (ponechání stěžovatele mimo zajištění), přistoupil k zajištění stěžovatele (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016 - 56).

[29] Zajištění stěžovatele tedy nebylo nedůvodné či nadbytečné. Užití mírnějších opatření za účelem vycestování stěžovatele nebylo z již zmíněných důvodů namístě a žalovaný dostatečně posoudil možnost jejich případné aplikace. Vycházel ze všech pro věc podstatných skutečností, jež mají oporu ve správním spisu. Krajský soud proto nepochybil, vyhodnotil-li shodně se žalovaným aplikaci institutu zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců jako přiměřenou.

[30] Jen pro úplnost Nejvyšší správní soud doplňuje, že vyjádřil-li stěžovatel v kasační stížnosti nesouhlas s tím, že by nebyl schopen financovat svůj dočasný pobyt na území České republiky, a to z důvodu, že *„si na území České republiky vytvořil sociální vazby, přičemž samotný návrat by bylo možné financovat z prostředků organizace IOM“*, jedná se o tvrzení zavádějící a protichůdné vůči dřívějšímu sdělení stěžovatele. V *Protokolu o výslechu účastníka správního řízení* ze dne 2. 5. 2017, č. j. KRPS-142545-21/ČJ-2017-010023-SV, totiž stěžovatel mj. výslovně uvedl, že v České republice *„nemá žádné vazby“*, a to ani společenské, ani kulturní. Na území České republiky sice studuje jeho dcera, avšak tu stěžovatel *„finančně podporoval“* právě z výnosů z nelegální práce. Co se v tomto ohledu týče bližšího rozboru finanční situace stěžovatele, Nejvyšší správní soud už jen poukazuje na dříve konstatované skutečnosti. Jediná relevantní sociální vazba, kterou v České republice v rozhodné době měl, mu tedy nemohla poskytnout takové finanční zázemí, aby bylo možno uvažovat o zvláštním opatření v podobě finanční záruky.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[32] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[33] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 20. 11. 2017, č. j. 44 A 19/2017 – 57, ustanoven zástupcem Mgr. Jindřich Lechovský, advokát. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 3100 Kč za jeden úkon právní služby (tj. podání kasační stížnosti) a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 3400 Kč. Tuto částku pak Nejvyšší správní soud zvýšil ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je zástupce jako plátce daně povinen odvést. Částka v celkové výši 4114 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. února 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu